

ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Κοκκύτης - Πληροφορίες για κοινό

Τι είναι ο κοκκύτης;

Ο κοκκύτης είναι οξεία μικροβιακή λοίμωξη του αναπνευστικού συστήματος που οφείλεται στο βακτήριο *Bordetella pertussis* (αιμόφιλος του κοκκύτη).

Πόσο εύκολα μεταδίδεται ο κοκκύτης;

Ο κοκκύτης έχει υψηλή μεταδοτικότητα με ποσοστό δευτερογενούς προσβολής 80% μεταξύ των επίνουσων ατόμων (π.χ. ατόμων που δεν έχουν εμβολιασθεί). Η μετάδοση από άτομο σε άτομο γίνεται εύκολα μέσω του βήχα και του πταρμού ή αερογενώς με σταγονίδια. Άτομα που έχουν ήπια συμπτωματολογία και δεν γνωρίζουν ότι έχουν κοκκύτη μπορεί να μεταδώσουν το κοκκύτη, ακόμη και σε μικρά βρέφη.

Ο κοκκύτης είναι επικίνδυνο νόσημα; Ποιοι κινδυνεύουν να νοσήσουν από κοκκύτη;

Ο κοκκύτης μπορεί να προκαλέσει σοβαρή νόσο σε άτομα όλων των ηλικιών, έως και απειλητική για τη ζωή νόσηση, ειδικά σε βρέφη. Ένα στα τρία παιδιά ηλικίας κάτω του έτους που θα νοσήσουν από κοκκύτη, θα χρειαστούν νοσοκομειακή υποστήριξη, ενώ 1% των νοσηλευόμενων παιδιών θα καταλήξει.

Πώς εκδηλώνεται κλινικά;

Ο κοκκύτης εκδηλώνεται κλινικά σε τρία στάδια:

A) Στο πρόδρομο ή καταρροϊκό στάδιο (διάρκεια 1-2 εβδομάδες) ο ασθενής παρουσιάζει χαμηλό πυρετό, καταρροή, ρινική συμφόρηση και άτυπο ερεθιστικό ξηρό βήχα αρχικά νυκτερινό (εκτός από τα βρέφη). Σε αυτό το στάδιο η νόσηση με κοκκύτη μπορεί σε κάποιες περιπτώσεις να μοιάζει με απλό κρυολόγημα και πολλές φορές οι ιατροί δεν μπορούν να τη διακρίνουν από άλλα συνήθη νοσήματα ώστε να δοθεί η κατάλληλη θεραπεία με αποτέλεσμα τα άτομα να συνεχίσουν να μεταδίδουν τη νόσο. Τα βρέφη συνήθως δεν βήχουν καθόλου και μπορεί να παρουσιάσουν δυσκολία στην αναπνοή και κυάνωση (μπλε ή μοβ απόχρωση δέρματος λόγω αναπνευστικής δυσχέρειας) και άπνοια (απειλητική για τη ζωή παύση της αναπνοής)

B) Στο παροξυσμικό (διάρκεια 1-6 εβδομάδες) ο βήχας γίνεται προοδευτικά εντονότερος, επέρχεται κατά παροξυσμούς (έως και 15 το 24ωρο) και παίρνει

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΛΟΙΜΩΔΗ ΝΟΣΗΜΑΤΑ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΜΕ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟ
ΚΑΙ ΣΥΓΓΕΝΩΝ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ

ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 210-5212388, 210-5212372, 210-5212393

e-mail: epid@eody.gov.gr

σπασμωδικό (κοκκυτικό) χαρακτήρα. Χαρακτηριστικά μετά από επαναλαμβανόμενα επεισόδια βήχα ακολουθεί ηχηρή, συριγμώδης εισπνοή (εισπνευστικός συριγμός) και σε κάποιες περιπτώσεις εμετός. Στην αιχμή των παροξυσμών του βήχα προκαλείται άπνοια που οδηγεί σε κυάνωση η οποία παρέρχεται μετά από τον χαρακτηριστικό εισπνευστικό συριγμό. Οι παροξυσμοί του βήχα μπορούν να κρατήσουν έως και 10 εβδομάδες ή περισσότερο.

Γ) Στο στάδιο της αποδρομής (διάρκεια 2-3 εβδομάδες) οι παροξυσμοί γίνονται ηπιότεροι, αραιότεροι και τελικά σταματούν.

Πώς μπορώ να προστατευτώ από τον κοκκύτη;

Για να είναι κάποιος προστατευμένος από νόσηση από τον κοκκύτη θα πρέπει να εμβολιάζεται με όλες τις απαιτούμενες δόσεις εμβολίων στο σωστό χρονοδιάγραμμα, σύμφωνα με το Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών για τα παιδιά και τους ενήλικες. Στην Ελλάδα υπάρχουν δύο εμβόλια, το DTaP για παιδιά ηλικίας μικρότερης των 7 ετών και το Tdap για παιδιά ηλικίας άνω των 7 ετών, εφήβους και ενήλικες. Συγκεκριμένα, το εμβόλιο DTaP πρέπει να χορηγείται κατά τον 2ο, 4ο, 6ο, 15ο-18ο μήνα ζωής και στα 4-6 χρόνια, ενώ το εμβόλιο Tdap χορηγείται στην ηλικία 11-12 ετών, μεταξύ 18 και 25 ετών και μετά ως αναμνηστική δόση Td ή Tdap ανά δεκαετία.

Είμαι έγκυος; Μπορώ να εμβολιαστώ για τον κοκκύτη;

Οι έγκυες για να προστατευτούν από τον κοκκύτη και για να προστατεύσουν τα μωρά τους θα πρέπει να εμβολιάζονται **σε κάθε κύηση**, με το εμβόλιο Tdap ή Tdap-IPV στο τρίτο τρίμηνο εγκυμοσύνης, κατά προτίμηση από την 27η έως την 36η εβδομάδα κύησης, ανεξάρτητα από το διάστημα που μεσολάβησε από προηγούμενο εμβολιασμό με Td/Tdap. Επίσης με τα ίδια εμβόλια μπορεί να εμβολιαστούν και οι λεχωϊδες, που δεν εμβολιάστηκαν κατά τη διάρκεια της κύησης.

Τα βρέφη κατά τους πρώτους μήνες ζωής και μέχρι να εμβολιαστούν με το εμβόλιο DTaP στην ηλικία 2μηνών, δεν διαθέτουν δική τους άμυνα έναντι του κοκκύτη. Ο μόνος τρόπος για να προστατευτούν από τον κοκκύτη είναι μέσω του εμβολιασμού της εγκύου και των ατόμων φροντίδας τους. Τα μέλη οικογένειας που δεν είναι πλήρως εμβολιασμένοι για τον κοκκύτη θα πρέπει να εμβολιάζονται τουλάχιστον δύο εβδομάδες πριν την επαφή με νεογνά και βρέφη.

Αν εμβολιασθώ υπάρχει κίνδυνος να νοσήσω από κοκκύτη;

Η αποτελεσματικότητα του ακκυταρικού (DTaP/ Tdap) εμβολίου κυμαίνεται από 80% ως 85% ενώ η προστατευτική του δράση εξασθενεί μετά την πάροδο 5 ετών. Ένα άτομο εμβολιασμένο μπορεί να νοσήσει, αλλά τα συμπτώματά του συνήθως είναι πιο ήπια, διαρκούν λιγότερο, ενώ τα περιστατικά κυάνωσης και άπνοιας είναι πιο σπάνια.

Έχω έρθει σε επαφή με κρούσμα κοκκύτη. Τι πρέπει να κάνω;

Τα ανεμβολίαστα ή ατελώς εμβολιασμένα άτομα θα πρέπει να εμβολιαστούν. Ο εμβολιασμός σε άτομα που ήρθαν σε επαφή με κρούσμα κοκκύτη δεν προφυλάσσει από λοίμωξη αλλά θα πρέπει να γίνεται προκειμένου να προστατευτεί το άτομο από περαιτέρω έκθεση αν δεν έχει παρουσιάσει λοίμωξη.

Επίσης συνίσταται η χορήγηση αντιμικροβιακής αγωγής σε στενές επαφές που μένουν στο ίδιο σπίτι με το κρούσμα ανεξάρτητα από την εμβολιαστική τους κατάσταση και την ηλικία, εφόσον στο σπίτι υπάρχει παιδί κάτω του 1 έτους.

Τέλος, έγκυες γυναίκες που παρουσίασαν κοκκύτη τις τελευταίες 3 εβδομάδες πριν τον τοκετό αποτελούν σημαντική πηγή νόσησης για τα νεογέννητα βρέφη τους και συνιστάται να λάβουν αντιμικροβιακή αγωγή σύμφωνα με τις οδηγίες του ιατρού τους.

Έχω νοσήσει στο παρελθόν από κοκκύτη. Χρειάζεται να εμβολιαστώ;

Άτομα που νόσησαν από κοκκύτη δεν έχουν δια βίου ανοσία. Ο εμβολιασμός συστήνεται και σε άτομα που νόσησαν από κοκκύτη, καθώς η ανοσία τους σταδιακά φθίνει.